

Laan, som det var nødvendigt at optage baade i Udlandet og i Indlandet for i Virkeligheden at effektuere Bankgarantien. Dels maatte man optage et større Laan i England, 700,000 £, dels har Nationalbanken forsynet Bankkomiteen med meget store Midler; i Øjeblikket er dens Laan til Komiteen 42—43 Mill. Kr. Staten er halvt med Bankerne som Kautionist for disse Laan, og hvis der kan være Tale om maskeret Statslaan, vil jeg sige, at intet kan i Virkeligheden mere være Udtryk for et maskeret Statslaan end det, vi dér alle ere gaaede med til. Thi de Laan, som ere optagne fra Komiteens Side, hæfter Staten for, og derved er i Virkeligheden et Statslaan optaget, altsaa dels i Udlandet, i England, dels her, idet Nationalbanken forstrækker Komiteen med de nødvendige Midler. Dette have altsaa alle de tidligere Finansministre været med til, baade Finansminister Vilhelm Lassen, da han foreslog det, og Finansudvalget gik ind paa det, hans Efterfølger, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) og Finansminister Brun. Alle disse have været med til dette maskerede Statslaan — jeg bruger dette Ord, fordi det ærede Medlem fra Ringkøbing sidst brugte det ved en anden Lejlighed, hvor det *ikke* passede; her passer det i alt Fald.

Saa oprettedes Bankkomiteen. Hvad denne angaar, tror jeg, at den i Begyndelsen blev sat meget højt og lidt for højt, og at den senere, som det ofte gaar her i Verden, er bleven angrebet lidt for stærkt. Den har neppe fortjent saa megen Berømmelse, som den straks fik, og den har maaske heller ikke fortjent saa mange Angreb, som den senere har været udsat for. Forholdene i Bankkomiteen vare vanskelige. Den var jo nedsat, fordi man af samfundsnyttige Grunde vilde standse Panik og Krise, men meget hurtigt kom Interesserne til at gøre sig stærkt gældende indenfor Bankkomiteen, da man først opdagede, at det gjaldt meget store Pengekrav, som baade Bankerne og Staten skulde honorere, og medens Statens Repræsentanter naturligvis til en vis Grad havde Ret til at se paa det rent samfundsnyttige, kan man ikke undre sig saa meget over, at københavnske Pengeinstitutter, som have deres Aktionærer bag sig, ere nødte til at se paa, at de kunne slippe billigt fra de Sager, de have med at gøre. Og samtidig havde Bankkomiteen den Grundmangel, at de Pengeinstitutter, der vare repræsenterede — i alt

Fald enkelte af dem vil jeg hellere sige —, havde Forbindelse med de store nødlidende Banker. Især havde jo Privatbanken stærk Forbindelse med Detailhandlerbanken — det gælder til Dels ogsaa Laane- og Diskontobanken. Privatbanken havde paa det Tidspunkt, da Bankkomiteen nedsattes, ikke mindre end 14 Mill. til gode hos Detailhandlerbanken. Naar man nu ser tilbage til den Tid, undrer det en vel ikke, at Staten eller Finansministeren kunde være ret uvidende om disse Forhold i det københavnske Pengevæsen, som saa klart kom for Dagen ved disse tvende Bankers Sammenbrud, men man kan ikke lade være at undre sig noget over, at de øvrige københavnske Banker vare saa ganske uvidende om, hvorledes det stod til baade med Detailhandlerbanken og Grundejerbanken; man maa jo gaa ud fra, at det var Tilfældet, saaledes at der intet skjultes den Gang for Statens Repræsentant, og man kan jo ogsaa derudfra, at Privatbanken havde ydet saa store Laan til Detailhandlerbanken, muligvis slutte, at ogsaa Privatbanken var ganske uvidende om, hvor bundraadne i Virkeligheden Detailhandlerbankens Forhold vare. Men i Bankkomiteen var dette det meget vanskelige, at man skulde ordne ogsaa disse Forhold mellem de Banker, der vare garanterende, og de Banker, der bleve garanterede af de samme Banker, og det er først nu i den sidste Maaned, det er lykkedes, hvad der var nødvendigt, inden dette Lovforslag blev fremsat, at faa det vanskelige Forhold mellem Privatbanken og Detailhandlerbanken endelig ordnet indenfor Bankkomiteen ved en Overenskomst, i Forhandlingerne om hvilken Finansministeren deltog.

Indenfor Bankkomiteen var der altsaa nok Rivninger mellem de fem garanterende Banker, nok af Uenighed mellem disse; delvis ere de jo ogsaa Konkurrenter, saa man kan ikke undre sig over, at der ikke altid hersker den største Sympati mellem dem, men uheldigvis var det saaledes, at selv om de vare fem modstridende Magter, bleve de, saa snart det gjaldt Staten, ligesom fem Fingre paa en Haand, der knyttede sig sammen; de optraadte samlede overfor Staten, og denne havde jo da lidt Vanskelighed ved at væрге for sig. Ogsaa under de Forhandlinger, jeg har maattet føre i den sidste Maanedstid, har jeg stadig følt, at der stod en stærk Magt overfor Staten, og at naar det gjaldt de stridende Interesser mellem Sta-